

2. DOKUMENTUM

BÉKÉLTETÉSI, VÁLASZTOTT BÍRÓSÁGI ÉS BARÁTSÁGI SZERZŐDÉS

ETIÓPIA ÉS OLASZORSZÁG KÖZÖTT

Addisz Ababa, 1928. augusztus 2.

Forrás: Revue de Droit International Public, vol. IX. (1935) pp. 748–762.

*

Őfelsége III. Viktor Emánuel²², Olaszország Királya és Őfelsége Zauditu, Etiópia Császárnője²³, attól az óhajtól vezérelve, hogy az államaik közti barátságot szorosabbá és tartósabbá válni lássák és a gazdasági kapcsolatokat fejlesszék országaik között.

Következésképpen a tiszteletreméltó Giuliano Cora²⁴, az Olasz Királyság teljes hatalmú nagykövete, III. Viktor Emánuel és trónutódjai nevében; valamint Tafari Makonnen Császári Őfelsége, trónörökös és az Etióp Császárság régense²⁵, Zauditu császárnő, valamint saját és utódainak nevében,

az alábbiakban egyeztek meg:

1. cikk.— Az Olasz Királyság és az Etióp Császárság között állandó béke és örökös barátság fog uralkodni.

2. cikk.— A két kormány kölcsönösen kötelezi magát, hogy semmiféle ürüggyel nem tesznek olyan lépést, amely sérti vagy árthat a másik függetlenségének, valamint kölcsönösen megóvják országaik érdekeit.

3. cikk.— A két kormány kötelezi magát, hogy fejleszti és felvirágoztatja a két ország között zajló kereskedelmet.

4. cikk.— Olaszország állampolgárai, alattvalói és az olasz protektorátusok állampolgárai Etiópiában lévő lakóhelyükön kívül, valamint az etiópiaiak olaszországi lakóhelyükön kívül és az olasz gyarmatokon kereskedelmi tevékenységüket, munkájukat, szükségleteiket, létfenntartásukat és mindazt, ami foglalkozásuk kereskedelmi tevékenységével és munkájukkal kapcsolatos, kötelesek úgy végezni, hogy

²² Olaszország királya, 1900–1946.

²³ Etiópia császárnője, 1916–1930.

²⁴ Olaszország addisz ababai nagykövete 1926 és 1930 között. Később, a II. világháború után nagy erőfeszítéseket tett az olasz–etióp kapcsolatok helyreállításáért.

²⁵ Rasz Tafari Makonnen, a későbbi I. Hailé Szelasszié császár. 1916-ban lett Etiópia régense Zauditu császárnő mellett. Nem sokkal később – vitatható módon – trónörökössé kiáltotta ki magát.

belatják és tiszteletben tartják annak az államnak a törvényeit, amelyben tartózkodnak.

Magától értetődő, hogy továbbra is érvényesek az Etiópiában tartózkodó olasz védnökség alatt álló állampolgárok és a fent megnevezett állampolgárok számára az 1908. január 10-én a Francia Köztársaság és az Etióp Császárság között kötött szerződés²⁶ 7. cikkelyének rendelkezései mindaddig, amíg a szerződés érvényben marad.

5. cikk.— A két kormány kötelezi magát, hogy a vitás kérdéseket, amelyek a két ország között támadhatnak, békéltetési és választott bírósági eljárásnak vetik alá, vagyis azokat a kérdéseket, amelyeket nem lehet a szokásos diplomáciai eszközökkel megoldani anélkül, hogy a fegyverek erejéhez folyamodnának. Közös megegyezéssel jegyzéket cserélnek majd a két kormány között a választott bírák kijelölésének módját illetően.²⁷

6. cikk.— A jelen szerződést be kell jegyeztetni a Népszövetségben: ratifikálni kell, a ratifikálás cseréje a lehető leggyorsabban Addisz Ababában történik.

7. cikk.— Jelen szerződés a ratifikálások cseréjétől számított 20 éves időtartamra történik. E periódus lejártával évenként megújítható lesz.

Készült két példányban, azonos tartalommal a két hivatalos nyelven, olaszul és amharául; az egyik példány az olasz kormány, a másik az etióp kormány birtokában marad.

Addisz Ababa, 1928. augusztus 2., VI. év.
Az Irgalmasság 1921. évében Hamlé hó 26-án.

Giuliano Cora s.k. Tafari Makonnen s.k.
Etiópia trónörököse

Fordította: Szélinger Balázs

²⁶ Az un. „Klobukowski-szerződésről” van szó, amely a konzuli bíraskodásra vonatkozott. Részleteket ld.: *Société des Nations, Journal Officiel*, 1935. pp. 1361–1367.

²⁷ A népszövetség korában nemzetközi viszályok esetén a békés rendezésre három megoldás kínálkozott. Egyfelől a felek kérhették a Népszövetség Tanácsának döntését (amely bizottságot nevezett ki ilyen esetben), másfelől a Hágai Nemzetközi Bírósághoz is fordulhattak. Végtül a népszövetségi Alapokmány lehetővé tette, hogy un. választott bíróság intézze az ügyet. Ilyen esetben a felek közösen megegyeztek a bírák személyében, majd azokra bízták a döntést.